

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ 1) ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร และ 2) หาแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการนำผลการวิเคราะห์จึงจำแนกออกเป็น 2 ขั้นตอนเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (n =106)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	57	53.77
หญิง	49	46.23
รวม	106	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (n =106)	ร้อยละ
อายุ		
21-30 ปี	18	16.98
31-40 ปี	35	33.12
41-50 ปี	39	36.79
51-60 ปี	14	13.12
รวม	106	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	49	46.23
ปริญญาโท	57	53.77
รวม	106	100.00
ประสบการณ์การปฏิบัติราชการ		
21 - 30 ปี	36	33.96
31 ปีขึ้นไป	70	66.04
รวม	106	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 53.77 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.79 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 53.77 และมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติราชการ 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.04

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านการวางแผนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการวางแผน				
1. การคัดกรองนักเรียน ด้วยเครื่องมือและวิธีการ ที่เหมาะสม	106	100.00	-	-
2. การจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกัน กำหนดหรือประชุมเพื่อรับทราบกลยุทธ์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดให้ชัดเจน	104	98.11	2	1.89
3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำแผน ปฏิบัติงาน กำหนดแผนงาน/โครงการและ กิจกรรม	38	35.85	68	64.15
รวมเฉลี่ย	82.67	77.99	68.67	22..01

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการคัดกรอง
นักเรียน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีการปฏิบัติ
สูงสุดในเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำ
แผนปฏิบัติงาน กำหนดแผนงาน/โครงการและกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 64.15

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร				
4. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องใน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครอบคลุม บุคลากรทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน	106	100.00	-	-
5. การปรับโครงสร้างขององค์กรตามความ เหมาะสมต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ เสมอ	55	51.88	51	48.11
6. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นทีมงาน ที่มีความเข้มแข็ง และรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่เสมอ	35	33.02	71	66.98
รวมเฉลี่ย	65.33	61.63	40.67	38.36

จากตาราง 3 พบว่า พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการกำหนด
บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครอบคลุมบุคลากรทุกฝ่ายทั้ง
ภายในและภายนอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการพัฒนา
บุคลากรในโรงเรียนให้เป็นทีมงานที่มีความเข้มแข็ง และรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับ
นักเรียนอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 66.98

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านการนำองค์กรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการนำองค์กร				
7. การใช้หลักความเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่าง ที่ดีของผู้บริหารในการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ	106	100.00	-	-
8. การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารในการทำ กิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์	106	100.00	-	-
9. การสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ได้มีความสุข ในการทำงานร่วมกัน	106	100.00	-	-
10. การใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบาย ในการพัฒนานักเรียนรอบด้าน	28	26.42	78	73.58
รวมเฉลี่ย	86.50	81.61	19.5	18.39

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการใช้หลักความ
เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่เสมอ การ
เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ และการสร้าง
แรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ได้มีความสุขในการทำงานร่วมกัน คิด
เป็นร้อยละ 100 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบายใน
การพัฒนานักเรียนรอบด้าน คิดเป็นร้อยละ 73.58

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านการปฏิบัติการใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการปฏิบัติการ				
11. การเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูทุกคน	106	100.00	-	-
12. การช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล	106	100.00	-	-
13. การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองชั้นเรียน	100	94.34	6	5.66
14. การปฏิบัติงานของทีมงาน ใช้ความรู้ หลักการ ทฤษฎีที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง และบังเกิดผลดีต่อนักเรียนอย่างเป็น รูปธรรม	89	83.96	17	16.04
15. การประชุมเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ทีมงานมีการสรุป ประเมินผล และรายงานผลอยู่ สม่ำเสมอ	80	75.47	26	24.53
16. การปฏิบัติงานของทีมงานโดยใช้ความรู้ หลักการ ทฤษฎีที่ได้รับจากการอบรมเรื่องระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมาพัฒนาและสรุปผล อย่าง ต่อเนื่อง	76	71.70	30	28.30
17. การมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีมนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพเกี่ยวกับระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	51	48.11	55	51.87
รวมเฉลี่ย	86.86	81.94	19.14	18.06

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยครูทุกคนและการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีมนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.87

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สภาพการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล				
18. การมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบและ ตรวจสอบได้	63	59.43	43	40.57
19. การจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะแล้วนำมาประเมินผล ทุกสิ้นปีการศึกษา	58	54.72	48	45.28
20. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป	57	53.77	49	46.23
21. การควบคุมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ นิเทศตามแผนที่วางไว้	56	52.83	50	47.17
22. การสร้างและใช้เครื่องมือในการ พัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	54	50.94	52	49.06
23. การติดตามและประเมินผลงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะ	44	41.51	62	58.49
รวมเฉลี่ย	55.33	52.20	50.67	47.80

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบและตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 59.43 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการติดตามและประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะ คิดเป็นร้อยละ 58.49

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการปรับปรุงและพัฒนาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการปรับปรุงและพัฒนา				
24. การมีคณะทำงาน ระดมสมองวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา และนำแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน ตามกระบวนการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	56	52.83	50	47.17
25. การกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาจนบรรลุผลสำเร็จ	53	50.00	43	50.00
26. การนำผลตรวจสอบ ติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียน	35	33.02	71	66.98
รวมเฉลี่ย	48.00	45.28	54.67	54.71

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการมีคณะทำงานระดมสมองวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและนำแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน ตามกระบวนการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.83 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการนำผลตรวจสอบ ติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.98

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านการประสานงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน			
	ปฏิบัติ	ร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านการประสานงาน				
27. การมีประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนโดย ใช้เทคนิคการสื่อสารหลายรูปแบบตามความ เหมาะสม	106	100.00	-	-
28. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายเพื่อการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายให้ ประสบผลสำเร็จ	106	100.00	-	-
29. การเชิญหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องในชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเทคนิค วิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและหลากหลาย	57	53.77	49	46.23
30. การมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการ พัฒนา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหา เป็นรายบุคคล	55	51.88	51	48.11
รวมเฉลี่ย	81.00	76.41	25.00	23.59

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการมีประสานงาน
กับผู้ปกครองและชุมชน โดยใช้เทคนิคการสื่อสารหลายรูปแบบตามความเหมาะสม และการสร้าง
สัมพันธภาพที่ดีกับเครือข่ายเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ
คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีการปฏิบัติสูงสุดในเรื่องการมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการ
พัฒนา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหา เป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 48.11

ตาราง 9 แสดงร้อยละและค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม

สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวนรายการที่สำรวจ			
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการวางแผน	82.67	77.99	68.67	22.01
2. ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร	65.33	61.63	40.67	38.36
3. ด้านการนำองค์กร	86.50	81.61	19.50	18.39
4. ด้านการปฏิบัติการ	86.86	81.94	19.14	18.06
5. ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล	55.33	52.20	50.67	47.80
6. ด้านการปรับปรุงและพัฒนา	48.00	45.28	54.67	54.71
7. ด้านการประสานงาน	81.00	76.41	25.00	23.59
รวมเฉลี่ย	67.72	70.49	32.28	29.51

จากตาราง 9 พบว่า ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 7 ด้าน โรงเรียนมีการปฏิบัติส่วนใหญ่ที่ด้านการปฏิบัติการ ร้อยละ 81.94 และ ไม่ปฏิบัติส่วนใหญ่ที่ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ร้อยละ 54.71 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ปฏิบัติ ร้อยละ 77.99 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 33.02 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ปฏิบัติ ร้อยละ 61.63 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 38.36 ด้านการนำองค์กร ปฏิบัติ ร้อยละ 81.61 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 18.39 ด้านการปฏิบัติการ ปฏิบัติ ร้อยละ 81.94 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 18.06 ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ปฏิบัติ ร้อยละ 52.20 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 47.80 ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ปฏิบัติ ร้อยละ 45.28 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 54.71 และด้านการประสานงาน ปฏิบัติ ร้อยละ 76.41 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 23.59 รวมเฉลี่ยทุกด้าน ปฏิบัติ ร้อยละ 67.72 ไม่ปฏิบัติ 32.28

จากผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่มีผู้ปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 50 มาวิเคราะห์เป็นปัญหาเพื่อนำข้อมูลมาสนทนากลุ่มต่อไป ดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 สรุปสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ไม่มี การปฏิบัติสูงกว่าร้อยละ 50 หรือมีค่าสูงสุดของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ต้องพัฒนา	การไม่ ปฏิบัติ (ร้อยละ)
การวางแผน	1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้งภายในและ ภายนอก จัดทำแผนปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานหรือ โครงการและกิจกรรม	64.15
การจัดโครงสร้าง องค์กร	2. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นที่มงานที่มีความ เข้มแข็งและรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน อยู่เสมอ	66.98
การนำองค์กร	3. การใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนา นักเรียนรอบด้าน	73.58
การปฏิบัติการ	4. การมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีมนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพการ บริหารเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	51.87
การตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล	5. การติดตามและประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	58.49
การปรับปรุงและ พัฒนา	6. การนำผลตรวจสอบ ติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ ปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอต่อที่ประชุม ของโรงเรียน	66.98
การประสานงาน	7. การมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสร้าง เสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	48.11

จากตาราง 10 พบว่า ประเด็นที่ 3 การใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนานักเรียนรอบด้าน คิดเป็นร้อยละ 73.58 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับ 1 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ประเด็นที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นทีมงานที่มีความเข้มแข็งและรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่เสมอ และด้านการปรับปรุงและพัฒนา ประเด็นที่ 6 การนำผลตรวจสอบ ติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.98 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับ 2 ด้านการวางแผน ประเด็นที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้งภายในและภายนอก จัดทำแผนปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานหรือโครงการและกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 64.15 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับ 3 ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ประเด็นที่ 5 การติดตามและประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.49 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับ 4 ด้านการปฏิบัติการ ประเด็นที่ 4 การมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีมนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพการบริหารเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.87 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับที่ 5 ด้านการประสานงาน ประเด็นที่ 7 การมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 48.11 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติเป็นอันดับ 6 เป็นอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากสรุปสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีโรงเรียนไม่ปฏิบัติดังแสดงในตารางดังกล่าวมาเป็นประเด็นการพัฒนา ผู้วิจัยได้นำแนวทางการพัฒนาโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มเรื่องการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 ผลวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ต้องพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
การวางแผน	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้งภายในและภายนอก จัดทำแผนปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานหรือโครงการและกิจกรรม	1. วิเคราะห์บริบทสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน 2. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจน 3. กำหนดแผน/โครงการและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน ทั้งนี้การวางแผนควรคำนึงถึงความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครองร่วมกัน 4. สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก
การจัด โครงสร้าง องค์กร	การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นทีมงานที่มีความเข้มแข็งและรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่เสมอ	1. หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 2. มอบหมายงานออกเป็นคำสั่ง 3. จัดการประชุม อบรมพัฒนาทีมงานเพื่อให้เกิดการประสานงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ต้องพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
การนำองค์กร	การใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบาย ในการพัฒนานักเรียนรอบด้าน	1. ผู้บริหารต้องศึกษาข้อมูลนโยบายอย่างรอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดี2. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมตามระบบ สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญ กำลังใจให้กับบุคลากรทุกคน3. ผู้บริหารต้องดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผล4. ผู้บริหารต้องเสริมแรงแก่ครูและนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุน งบประมาณ อุปกรณ์5. ผู้บริหารต้องให้คำปรึกษาแก่ครูอย่างเหมาะสม
การปฏิบัติกร	การมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีม นักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพ ปัญหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	โรงเรียนต้องสานสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากให้ข้อมูลที่ จำเป็นเกี่ยวกับ โรงเรียนและครูแก่ผู้ปกครอง ผู้ปกครองและครูควรแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างกัน ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรหาเวลาในการพูดคุยกันเป็นประจำ นอกเหนือจากวันที่โรงเรียนจัดไว้เพื่อพบปะผู้ปกครอง สร้างความรู้สึกเหมือนเป็นญาติ สนิท

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ต้องพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
การ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล	การติดตามและประเมินผลงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	1. โรงเรียนต้องจัดทำแผนการควบคุม ติดตามและประเมินผล2. โรงเรียนต้องจัดทำเครื่องมือ บันทึกผลการดำเนินและรายงานผลการปฏิบัติในการ ติดตาม ตรวจสอบ3. ครูใช้เทคนิคการสังเกต สัมภาษณ์ เยี่ยมบ้าน โฮมรูม ประชุมผู้ปกครอง ให้คำปรึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง4. มีการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนบ่อย5. มีการส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง
การปรับปรุง และพัฒนา	การนำผลตรวจสอบ ติดตามและเก็บรวบรวม ข้อมูลจากการปฏิบัติงานในระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเสนอต่อที่ประชุมของ โรงเรียน	นำผลการตรวจสอบติดตามเสนอต่อที่ประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย วิเคราะห์ สภาพปัญหาสถานการณ์และแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดให้มี ระบบการรายงานผลถึงผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสาธารณสุขเพื่อทราบ

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ต้องพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
การ ประสานงาน	การมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการ พัฒนาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาต้องใช้ทักษะการประสานงานอย่างรอบด้าน เพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จ โดยใช้ เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การประสานงานภายในและการสื่อสารที่ดี สามารถ ลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น สร้างสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันระหว่างบุคลากรและ หน่วยงานภายในได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

จากตาราง 11 ผลวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ดังนี้

ลำดับที่ 1 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบริบททั้งภายในและภายนอก จัดทำแผนปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานหรือโครงการและกิจกรรม ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาได้แก่ วิเคราะห์บริบทสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกลยุทธ์เป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจน กำหนดแผน/โครงการและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน ทั้งนี้การวางแผนควรคำนึงถึงความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครองร่วมกัน มีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก

ลำดับที่ 2 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นทีมงานที่มีความเข้มแข็งและรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่เสมอ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่อง โดยการมอบหมายงานออกเป็นคำสั่ง จัดการประชุม อบรมพัฒนาทีมงานเพื่อให้เกิดการประสานงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ลำดับที่ 3 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การใช้ข้อมูลนักเรียนมากำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนานักเรียนรอบด้าน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาได้แก่ ผู้บริหารต้องศึกษาข้อมูลนโยบายอย่างรอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมตามระบบ สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรทุกคน นิเทศติดตามและประเมินผล ให้การเสริมแรงแก่ครูและนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนงบประมาณอุปกรณ์ ให้คำปรึกษาแก่ครูอย่างเหมาะสม

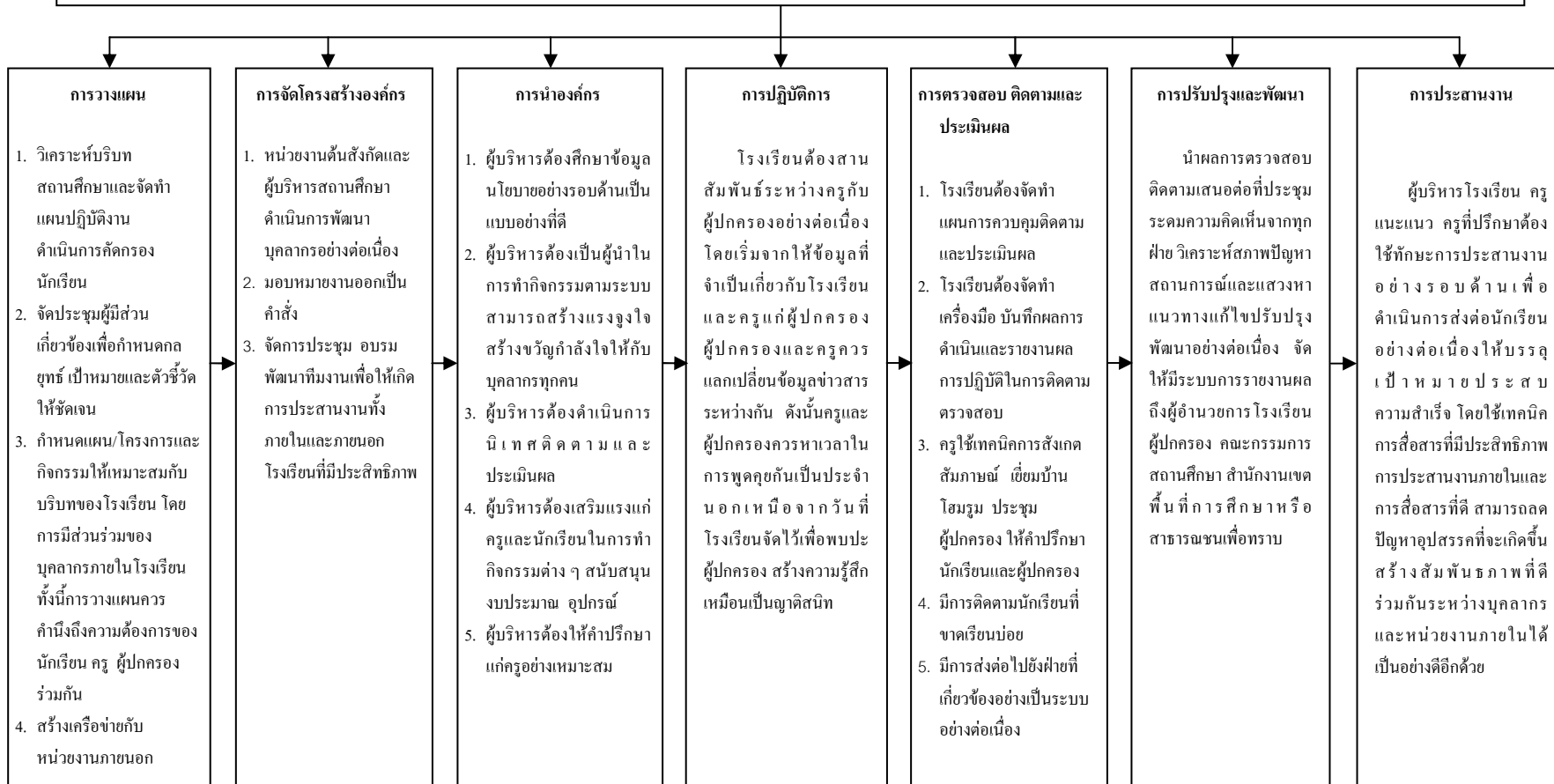
ลำดับที่ 4 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การมีทีมงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เครือข่ายผู้ปกครอง ทีมนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาได้แก่ โรงเรียนต้องสานสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากให้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับโรงเรียนและครูแก่ผู้ปกครอง ผู้ปกครองและครูควรแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรหาเวลาในการพูดคุยกันเป็นประจำ นอกเหนือจากวันที่โรงเรียนจัดไว้เพื่อพบปะผู้ปกครอง สร้างความรู้สึกเหมือนเป็นญาติสนิท

ลำดับที่ 5 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การติดตามและประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ได้แก่ โรงเรียนต้องจัดทำแผนการควบคุม ติดตามและประเมินผล จัดทำเครื่องมือ บันทึกผลการดำเนินและรายงานผลการปฏิบัติ ในการติดตาม ตรวจสอบ ใช้เทคนิคการสังเกต สัมภาษณ์ เชิญบ้าน โฮมรูม ประชุมผู้ปกครอง ให้คำปรึกษานักเรียนและผู้ปกครอง มีการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนบ่อย รวมทั้งการส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

ลำดับที่ 6 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การนำผลตรวจสอบติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ได้แก่ นำผลการตรวจสอบติดตามเสนอต่อที่ประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย วิเคราะห์สภาพปัญหาสถานการณ์และแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีระบบการรายงานผลถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสาธารณสุขเพื่อทราบ

ลำดับที่ 7 สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การมีกระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพและปรับปรุง แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาต้องใช้ทักษะการประสานงานอย่างรอบด้านเพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จ โดยใช้เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การประสานงานภายในและการสื่อสารที่ดีสามารถลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น สร้างสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันระหว่างบุคลากรและหน่วยงานภายในได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ภาพประกอบ 7 แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1